





## Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Kullanımının Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri Açısından İncelenmesi

### Investigation of Social Media Use in University Students in Terms of Dark Triad Personality Traits

Rumeysa ÇELİK\* , Seher BALCI ÇELİK\*\* 

\*Yüksek Lisans Öğrencisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, [rumeysacelik-29@hotmail.com](mailto:rumeysacelik-29@hotmail.com), ORCID: 0009-0003-8087-2609

\*\*Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, [sbalci@omu.edu.tr](mailto:sbalci@omu.edu.tr), ORCID: 0000-0001-9506-6528

#### Öz

Araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesinde öğrenim görmekte olan 250 (168 kadın, 82 erkek) üniversite öğrencisi araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında veri toplama aracı olarak Ergenler için Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği ve Kısaltılmış Karanlık Üçlü Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaştığı sınıf düzeyi, anne-baba eğitim düzeyi ve algılanan ekonomik durum değişkenleri açısından farklılık göstermediği görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal medya, Karanlık üçlü, Makyavelizm, Narsisizm, Psikopati.

#### Abstract:

The aim of the study is to determine the relationship between university students' social media usage levels and dark triad personality traits. For this purpose, relational survey model was used in the study. The study group consisted of 250 (168 female, 82 male) university students studying at Samsun Ondokuz Mayıs University. Within the scope of the study, the Social Media Addiction Scale for Adolescents and the Abbreviated Dark Triad Scale were used as data collection tools. As a result of the analyses, it was seen that social media usage levels and dark triad personality traits of university students differed according to gender, but did not differ in terms of class level, parental education level and perceived economic status variables. It was concluded that there is a positive and moderately significant relationship between university students' social media usage levels and dark triad personality traits.

Key words: Social Media, Dark triad, Machiavellianism, Narcissism, Psychopathy.

## Giriş

Kişilik, yıllar boyunca üzerinde çalışılmış ve çalışılmaya devam eden psikoloji alanında birçok yer kaplayan bir kavramdır. Kişilik, bireyi diğer insanlardan ayıran, tutarlı, bireye has ve yapılaşmış özelliklerin bütünüdür (Yazgan İnanç ve Yerlikaya, 2016). Kişiliğin üzerinde durulması gereken birçok önemli noktası olmakla birlikte bu çalışmada kişiliğin karanlık yönleri ele alınmıştır. Literatüre bakıldığında karanlık üçlü kavramı ilk olarak Paulhus ve Williams (2002) tarafından kullanılmıştır. Kişiliğin karanlık yönleri saldırgan ancak patolojik olmayan üç bileşenden oluşmakta ve bu bileşenler makyavelizm, narsisizm ve psikopatidir (Paulhus ve Williams, 2002). Karanlık Üçlü özelliklerine sahip insanlar ahlaki ve toplumsal değerleri görmezden gelmekte ve toplumsal açıdan uyumsuz davranışlar sergilemektedir (Saltoğlu ve Uysal-Irak, 2020). Bu özelliklere sahip kişiler etkili olmayan başa çıkma stratejileri kullanmaya yatkındır ve bu sayede olumsuz bir durum karşısında savunmasız kalırlar ve psikolojik olarak kötü olmaları olası sebeplerdendir (Saltoğlu ve Uysal-Irak, 2020).

Karanlık kişilik özellikleri; aldatma, algıları yönetme ve çıkarıcılık özelliklerini makyavelizmden; kontrolcü olma, ön planda olma isteği ve bencillik özelliklerini narsisizmden; dürtüsellik, saldırganlık özelliklerini ise psikopatiden alarak bu özellikler ile karakterize olmuştur (Tekiner, 2022). Karanlık üçlü kişilik özelliklerinden her biri olumsuz ve istenmeyen özelliklerdir ancak bu kişiliklerin insanlarda ön plana çıkma, dikkat çekme, kendine güven ve diğer insanlarda oluşturduğu intibayı yönetme gibi özelliklerin görülmesine sebep olduğu ve iş hayatında önemli kariyer sahibi olmaları noktasında fayda sağladığı ileri sürülmüştür (Ekizler ve Bolelli, 2019).

Karanlık Üçlü her ne kadar farklı kavramsal gelişmelere sahip olsa da ortak olarak paylaştıkları bazı noktalar vardır. Makyavelizm, narsisizm ve psikopatinin her birinde farklı derecelerde olmak üzere kendini öne çıkarma, duygusal soğukluk, ikiyüzlülük ve saldırganlığa yönelik davranış eğilimleri vardır (Paulhus ve Williams, 2002). Yapılan bazı çalışmalarda duygu yoksunluğu, manipülatif davranışlar, uyumsuzluk, vicdansızlık, yalancılık, kendini beğenmişlik ve olumsuz ilişkiler ortak özellikler olarak sayılabilir (Saltoğlu ve Uysal-Irak, 2020; Tekiner, 2022; Paulhus ve Williams, 2002). Karanlık Üçlü özelliklerinin "karanlık" seviyeleri aynı değildir ve en karanlık uçta psikopati, ortada makyavelizm, sonda ise narsisizm yer alır (Saltoğlu ve Uysal-Irak, 2020). Kendi içerisinde bir karanlık sıralaması yapılırsa da üç karanlık kişiliğinde olumsuz özellikleri daha fazladır. Benzerlikler olmasına rağmen bu üç kişilik farklıdır ve ayrı olarak değerlendirilmelidirler (Saltoğlu ve Uysal-Irak, 2020).

Karanlık özelliklerin genetik faktörler ve çevre faktörlerinin etkisi ile ortaya çıktığı ancak genetik faktörlerin bu özellikler üzerinde daha büyük etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Tekiner, 2022). Ayrıca kişilerin hayatlarındaki olumsuz stres yaratan durumlarla mücadele edebilmek amacıyla da karanlık kişilik özelliklerine başvurabileceği düşünülmektedir (Tekiner, 2022).

Kişiliği etkileyen birçok sebep olmakla birlikte çevresel etmenlerin de kişilik üzerinde büyük etkisi vardır. Çevresel etmenlerden ise sosyal medya kullanımının kişiliğin karanlık yönleri üzerinde etkisi olabileceği fikrinden hareketle çalışmada bu iki değişken arasındaki ilişki ele alınmıştır. Sosyal medya, insanın yaşantısında gün geçtikçe daha fazla yere sahip olmaktadır. İnsanın hayatında bir yer edinirken insanların hayatına da etki etmektedir. Bu etki hem olumlu hem de olumsuz olabilmektedir. Sosyal medyanın olumsuz etkilerine bakılacak olursa; kişinin sosyal medyada geçirdiği sürenin fazlaşması sonucunda bağımlılık oluşturması, kişiyi gerçek dünyadan ve gerçek ilişkilerden uzaklaştırarak sanal ilişkilere yönelmesi, sanal dünyada zorbalıkların ortaya çıkması, kişilerin özel yaşantılarının ihlal edilmesi, kişilerin gerçek dünyadaki sorumluluklarını sekteye uğratması, kötü amaçlı gruplaşmalara ve provokatif davranışlara sebep olması, insanların kendilerinde olmayıp başkalarında olan imkanlara karşı olumsuz düşüncelere kapılması ve bunun sonucunda kendisine veya başkalarına karşı olumsuz davranış ya da söylemlerde bulunması gibi daha birçok durum sayılabilir (Erdem, 2023; Ersoy- Kara, 2023; Karşlı, 2022). Bu davranışların ortaya çıkmasının insanlarda olan kişilik özelliklerinden kaynaklanabileceği ya da kişiliğin karanlık yönlerini tetikleyebileceği söylenebilir.

Sosyal medya aracılığıyla kişiler düşüncelerini yazar, tartışır ve yeni fikirler ortaya çıkmasına neden olurlar. Sosyal medyada paylaşılan içerikler sayesinde insanlar sanal dünyayı gerçek dünya ile harmanlayarak yaşarlar (Sağır, 2021). İnternetin, kişilerin kendi amaçları dışında diğer insanlar üzerinde etkili olma, alışkanlık yapma ve harekete geçirme gibi güçleri vardır (Çetinkaya, 2021).

Kişilerin kendi hayatlarına dair artıları ve eksileri düşünmeden fotoğraflı, videolu şekilde paylaşımlar yapması her türlü istismarın yaygınlaşmasına sebep olmaktadır (Karşlı, 2022). Ayrıca sosyal medya üzerinden abartılı yaşantılar, giyim tarzları, cinsel hayat ile ilgili yapılan paylaşımların toplumun ahlaki değerlerini olumsuz etkileyebileceği ve bireylerin o yaşantılara sahip olmak istemesine, hayatlarını kazanmak için çaba harcamadan kısa yoldan lükse ulaşmayı amaç edinmelerine sebep olabileceği düşünülmektedir.

Sosyal medyanın hızla yaygınlaşmasıyla birlikte kişiler günlük aktivitelerinin birçoğunu sosyal medya aracılığıyla gerçekleştirmekte ve sanallığın gerçekliğin önüne geçmesine sebep olmaktadır (Ay, 2022). Böylece kişilerde ortaya çıkan bu durum sosyal medya bağımlılığını meydana getirmiştir (Ay, 2022). Literatüre bakıldığında sosyal medya bağımlılığının ve kullanım oranının gençlerde daha yaygın olduğu yönünde görüşlere rastlanmaktadır (Ay, 2022). Günümüzde en çok kullanılan sosyal medya platformları arasında Instagram, WhatsApp, Facebook, TikTok, Facebook, Messenger, Twitter, Telegram, YouTube, SnapChat vb. daha birçok platform sayılabilir.

Sosyal medya bağımlılığının, aşırı derecede sosyal medya kullanımının tam tersine kontrolsüz, zorlayıcı ve insanlar üzerinde olumsuz sonuçlar doğurduğu söylenebilir (Ay, 2022). Sosyal medya bağımlılığı tanı olarak bir bağımlılık olarak tanımlanmasa da diğer tanısı konulmuş bağımlılık türleri ile ortak bileşenlere sahiptir (Çetinkaya, 2021). Bu bileşenler diğer bağımlılık türlerinde de olan belirginlik, ruh hali değişikliği, tolerans, yoksunluk yaşama, çatışma ve nüksetme olarak kabul edilmektedir (Çetinkaya, 2021).

Sosyal medya bağımlılığı açısından bu değişkenler ele alındığında belirginlik, sosyal medyanın kişinin hayatına yön vermesi ve hayatının merkezine yerleşmesi; ruh hali değişikliği, kişinin olumsuz hissettiği durumları değiştirme aracı olarak kullanması ve sıkıntılarını geri plana atması; tolerans, kişinin yaşadığı ruh hali değişikliğini tekrar yaşamak için kullanım sıklığını artırması; yoksunluk yaşama, sosyal medyaya ulaşamadığı anlarda olumsuz psikolojik ve davranışsal belirtilerin ortaya çıkması; çatışma, fazla kullanımdan kaynaklı günlük hayatın sekteye uğraması ve kişide çatışmalara sebep olması; nüksetme ise tüm bu yaşanan olumsuz durumlara rağmen kişinin süreci yeniden yaşaması ve sosyal medyayı aşırı kullanmaya başlaması durumu olarak tanımlanabilir (Ay, 2022).

Sosyal medya bağımlılığı her ne kadar tanısal bir kategoride yer almasa da geri plana atılmaması gereken konulardan biridir. Özellikle son zamanlarda teknolojik aletlerin giderek yaygınlaşması ve herkesin telefonlar aracılığıyla çok kolay bir şekilde sosyal medyaya ulaşabilmesi, sosyal medya mecralarının insanların 7-24 ellerinin altında olması bu bağımlılığın giderek artmasına sebep olmaktadır (Atın, 2022).

Bu araştırma üniversitede öğrenim gören öğrencilerin karanlık üçlü kişilik (makyavelizm, narsisizm ve psikopati) özellikleri ve sosyal medya kullanım düzeylerinin hangi seviyede olduğunu belirlemede, sosyal medya bağımlılığı ile ilgili farkındalık oluşturmada ve ilgili alan yazına katkı sağlama noktalarında önem taşımaktadır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi; bu ilişkinin cinsiyet, sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim düzeyi ve ekonomik durum değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Literatür incelendiğinde karanlık üçlü kişilik özellikleri ülkemizde son zamanlarda araştırmalara konu olan bir kavramdır (Deniz, 2022; Tekiner, 2022; Tozar, 2019). Sosyal medya kullanımı ise üzerine çok farklı konularda araştırma yapılan bir kavramdır (Atın, 2022; Cavga, 2019; Çetinkaya, 2019; Erdem, 2023). Bu iki kavramın birlikte incelendiği araştırmalar çok sınırlı sayıda olsa da literatürde bu araştırmalara rastlanmaktadır (Akyıldız, 2023; Özmen ve Kocakaya, 2024; Uyanık-Bakır, 2022). Bu kapsamda araştırmanın sosyal medya kullanımı ve karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin doğrudan incelendiği araştırmaların zenginleşmesi noktasında fayda sağlayacağı ve eksikliği gidereceği düşünülmektedir.

## Yöntem

### Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Korelasyonel araştırma, iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelendiği araştırmalardır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2022).

### Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören 168 kadın ve 82 erkek olmak üzere toplamda 250 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubu, basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 67,2'si kadın, % 32,8'i erkektir. Katılımcıların % 26,4'ü 1.sınıf öğrencisi, % 54,4' ü 2.sınıf öğrencisi, %7,2'si 3.sınıf öğrencisi ve % 12'si 4.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin annesi okur-yazar olmayanlar % 8,4, ilkökul düzeyinde olanlar % 46,8, ortaokul düzeyinde olanlar % 20,8, lise düzeyinde olanlar % 14, lisans düzeyinde olanlar % 9,2 ve lisansüstü düzeyde olanlar % 0,8' dir. Öğrencilerin babası okur-yazar olmayanlar % 2,8, ilkökul düzeyinde olanlar % 32,4, ortaokul düzeyinde olanlar % 24, lise düzeyinde olanlar % 26, lisans düzeyinde olanlar % 12,4 ve lisansüstü düzeyde olanlar % 2,4' dir. Katılımcıların algılanan ekonomik durumuna bakıldığında düşük düzeyde olanlar araştırmanın % 13,2 sini, orta düzeyde olanlar % 83,2 ve yüksek düzeyde olanlar % 3,6 sını oluşturmaktadır.

### Veri Toplama Araçları

*Kişisel Bilgi Formu:* Araştırmanın bağımsız değişkenleri; cinsiyet, ebeveyn eğitim düzeyleri, öğrencinin sınıf düzeyi ve öğrenci tarafından algılanan ekonomik durumu yer almaktadır.

*Ergenler İçin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (ESMBÖ):* Özgenel, Canpolat ve Ekşi (2019) tarafından ergenlerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla geliştirilmiştir. 9 maddeden oluşan 5' li Likert tipi bir ölçektir. Ölçek maddelerinin her biri "5- Her Zaman", "4- Çoğunlukla", "3- Bazen/ Ara Sıra", "2- Nadiren" ve "1- Hiçbir Zaman" olmak üzere beş derece ile değerlendirilmektedir. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Tek faktörlü bir yapıya sahip olan ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı 0.90 olarak bulunmuştur (Özgenel, Canpolat ve Ekşi, 2019). Bu çalışmada ise ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı 0.87 olarak hesaplanmıştır.

**Kısaltılmış Karanlık Üçlü Ölçeği (KKÜÖ):** Ölçeğin orijinali Jones ve Paulhus (2014) tarafından geliştirilmiş ve “Short Dark Triad – SD3” olarak adlandırılmıştır. Türkçeye uyarlama çalışmaları Özsoy, Rauthmann, Jonason ve Ardıç (2017) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin makyavelizm, narsisizm ve psikopati olmak üzere 3 alt boyutu vardır. Ölçek her bir alt boyutta 9 madde olmak üzere toplamda 27 maddeden oluşan 5’ li Likert tipi bir ölçektir. Ölçek maddelerinin her biri “1- Kesinlikle Katılmıyorum”, “2- Katılmıyorum”, “3- Kararsızım”, “4- Katılıyorum”, “5- Kesinlikle Katılıyorum” olmak üzere beş derece ile değerlendirilmektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları makyavelizm alt boyutu için 0.70, narsisizm alt boyutu için 0.79 ve psikopati alt boyutu için 0.79 bulunmuştur (Özsoy, Rauthmann, Jonason ve Ardıç, 2017). Bu çalışmada ise ölçeğin Cronbach Alfa katsayıları makyavelizm alt boyutu için 0.74, narsisizm alt boyutu için 0.64 ve psikopati alt boyutu için 0.76 olarak hesaplanmıştır.

## İşlem

Araştırmanın amacı doğrultusunda yazarın bağlı olduğu üniversitenin Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu’ndan onay alınmıştır (28.04.2023 tarihli ve 2023/319 no’lu karar).

Araştırmacı tarafından “Kişisel Bilgi Formu”, “ESMBÖ” ve “KKÜÖ” maddeleri “Google Forms” uygulaması aracılığıyla internet ortamına aktarılmıştır. İnternet ortamına aktarılan ölçekler sosyal medya kanalları üzerinden katılımcılara ulaştırılmış ve veriler çevrimiçi olarak toplanmıştır. Çevrimiçi veri toplama aşamasında katılımcılara araştırma hakkında bilgilendirme yapılmış ve katılımcıların gönüllü bir şekilde araştırmaya katılması sağlanmıştır. Veri toplama ölçeklerinin cevaplanma süresinin her katılımcı için yaklaşık 10 dakika olduğu gözlemlenmiştir.

## Verilerin Analizi

Araştırmanın bağımlı değişkenleri sosyal medya kullanımı ve karanlık üçlü kişilik özellikleri, bağımsız değişkenleri ise; cinsiyet, sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim düzeyi ve ekonomik durumdur. Verilerin istatistiksel analizi bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerindeki etkilerini ortaya koyacak şekilde ele alınmıştır. Verilerin analizi için SPSS.20 paket programı kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin analizine başlamadan önce ilk olarak verilerin normal dağılım analizleri yapılmıştır. Yapılan normal dağılım analizinde kullanılan ölçeklerden alınan toplam puanların çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. ESMBÖ toplam puanlarının çarpıklık değeri .685 ve basıklık değeri -.146 olarak bulunmuştur. KKÜÖ toplam puanlarının çarpıklık değeri .434 ve basıklık değeri .319 olarak bulunmuştur. Ölçek verilerinin çarpıklık ve basıklık katsayılarının -1 ve +1 arasında olması ölçekten alınan puanların normal dağılım gösterdiği anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2015). Buradan hareketle araştırmada verilerin normal dağılım gösterdiği bulunmuş ve parametrik testler kullanılmıştır.

Sosyal medya kullanımı ve karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkiye bakmak için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı, sosyal medya kullanımı ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin; cinsiyet, sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim düzeyi ve ekonomik durum değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek için Bağımsız (İlişkisiz) Örneklem T Testi ve ANOVA kullanılmıştır.

## Bulgular

Araştırmaya katılan kişilerin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri ve alt boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

**Tablo 1. Sosyal Medya Kullanım Düzeyi ile Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları**

	n	x	ss	r	p
<b>Sosyal Medya</b>	250	19,15	6,855		
<b>Karanlık Üçlü</b>	250	76,19	14,308	.306	.000*
<b>Makyavelizm</b>	250	27,74	6,332	.230	.000*
<b>Narsisizm</b>	250	26,78	5,214	.239	.000*
<b>Psikopati</b>	250	21,67	6,584	.254	.000*

\* $p < 0,01$  düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 1 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile kısaltılmış karanlık üçlü ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki ilişkiye bakıldığında pearson korelasyon katsayısı .306 ( $p < .01$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle öğrencilerin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Sosyal medya kullanım düzeyleri arttıkça karanlık üçlü kişilik özelliklerinin de artış göstereceği ve bunun tam tersi durumunda söz konusu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Pearson katsayılarına bakıldığında makyavelizm ile sosyal medya kullanım düzeyi arasındaki ilişkide pearson katsayısı .230 ( $p < .01$ ) olarak bulunmuştur. Narsisizm alt boyutu ile sosyal medya kullanım düzeyi arasındaki ilişkide pearson katsayısı .239 ( $p < .01$ ) olarak bulunmuştur. Psikopati alt boyutu ile sosyal medya kullanım düzeyi arasındaki ilişkide pearson katsayısı .254 ( $p < .01$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle sosyal medya kullanım düzeyi ile karanlık üçlü kişilik ölçeğinin alt boyutları olan makyavelizm, narsisizm ve psikopati arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Araştırmaya katılan katılımcıların sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaşma durumunu test etmek amacıyla Bağımsız (İlişkiz) Örneklem T Testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 2’ de verilmiştir.

**Tablo 2. Sosyal Medya Kullanım Düzeyleri ile Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Cinsiyete Göre T Testi Analiz Sonuçları**

	Cinsiyet	N	x	ss	t	p
Sosyal Medya	Kadın	168	19,89	7,109	2,451*	.015**
	Erkek	82	17,65	6,070		
Karanlık Üçlü	Kadın	168	73,29	13,742	-4,796*	.000**
	Erkek	82	82,15	13,659		

\*Varyanslar homojen olduğu durumda kullanılan t değeri.

\*\* $p < 0,05$  düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 2 incelendiğinde T Testi analizi sonucunda değişkenlerin varyanslarının homojen dağıldığı bulunmuş ve bu sebeple homojen dağılım olduğu durumda kullanılan t puanları ve p değerleri tabloya alınmıştır. Sosyal medya değişkeninden alınan t puanlarına bakıldığında t puan değerinin 2,451 olduğu, karanlık üçlü değişkeninden alınan t puanlarına bakıldığında t puan değerinin -4,796 olduğu bulunmuştur. Sosyal medya değişkeninin p değeri .015 ( $p < .05$ ) olarak, karanlık üçlü değişkeninin p değeri ise .000 ( $p < .05$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Tablodaki ortalama değerlere baktığımızda ise kadınların sosyal medya kullanım düzeyinin erkeklerden daha yüksek olduğu ve erkeklerin karanlık üçlü kişilik özelliklerinin kadınlardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan katılımcıların sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin sınıf düzeyine göre farklılaşma durumunu test etmek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 3’ de verilmiştir.

**Tablo 3. Sosyal Medya Kullanım Düzeyleri ile Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Sınıf Düzeyine Göre ANOVA Analiz Sonuçları**

	Sınıf Düzeyi	N	x	ss	F	p
Sosyal Medya	1.sınıf	66	19,45	7,134	.678	.566*
	2.sınıf	136	18,64	6,623		
	3.sınıf	18	20,50	6,930		
	4.sınıf	30	20,00	7,330		
Karanlık Üçlü	1.sınıf	66	77,23	13,354	.235	.872*
	2.sınıf	136	75,85	14,983		
	3.sınıf	18	77,06	13,884		
	4.sınıf	30	74,97	13,967		

\* $p > 0,05$  düzeyinde anlamlı farklılık yoktur.

\*\* Varyanslar homojendir.

Tablo 3 incelendiğinde yapılan analiz sonucunda varyanslar homojen olarak bulunmuştur. ANOVA sonuçlarına baktığımızda sosyal medya değişkeninin p değeri .566 ( $p > .05$ ) ve karanlık üçlü değişkeninin p değeri .872 ( $p > .05$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin anne eğitim düzeyine göre farklılaşma durumunu test etmek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 4’ de verilmiştir.

**Tablo 4. Sosyal Medya Kullanım Düzeyleri ile Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Anne Eğitim Düzeyine Göre ANOVA Analiz Sonuçları**

	Anne Eğitim Düzeyi	n	x	ss	F	p
Sosyal Medya	Okur-yazar değil	21	17,57	7,318	1,895	
	İlkokul	117	18,97	6,706		.096*
	Ortaokul	52	18,44	6,134		
	Lise	35	22,11	7,854		
	Lisans	23	18,26	6,144		
	Lisansüstü	2	23,00	11,314		
Karanlık Üçlü	Okur-yazar değil	21	70,43	12,323	1,625	
	İlkokul	117	77,16	14,940		.154*
	Ortaokul	52	76,12	13,953		
	Lise	35	79,51	14,155		
	Lisans	23	71,83	12,904		
	Lisansüstü	2	74,00	.000		

\* $p > 0,05$  düzeyinde anlamlı farklılık yoktur.

\*\*Varyanslar homojendir.

Tablo 4 incelendiğinde varyanslar homojen olarak bulunmuştur. ANOVA sonuçlarına baktığımızda sosyal medya değişkeninin p değeri .096 ( $p>.05$ ) ve karanlık üçlü değişkeninin p değeri .154 ( $p>.05$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin baba eğitim düzeyine göre farklılaşma durumunu test etmek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 5’ de verilmiştir.

**Tablo 5. Sosyal Medya Kullanım Düzeyleri ile Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Baba Eğitim Düzeyine Göre ANOVA Analiz Sonuçları**

	Baba Eğitim Düzeyi	n	x	ss	F	p
Sosyal Medya	Okur-yazar değil	7	17,71	6,396	.855	.512*
	İlkokul	81	19,81	6,703		
	Ortaokul	60	19,42	7,674		
	Lise	65	18,48	7,029		
	Lisans	31	17,97	5,382		
	Lisansüstü	6	22,67	5,538		
Karanlık Üçlü	Okur-yazar değil	7	73,00	12,042	2,147** (w)	.086*
	İlkokul	81	75,43	11,544		
	Ortaokul	60	79,93	16,246		
	Lise	65	76,48	15,922		
	Lisans	31	72,55	13,708		
	Lisansüstü	6	68,50	7,503		

\* $p>0,05$  düzeyinde anlamlı fark yoktur.

\*\*Varyanslar homojen olmadığı için Welch testine bakıldı.

Tablo 5 incelendiğinde varyansların homojen olduğu ancak karanlık üçlü puanları için varyansların homojen olmadığı bulunmuştur. Bu sebeple karanlık üçlü değişkeni için welch testi puanlarına bakılmıştır. Analiz sonuçlarına baktığımızda sosyal medya değişkeninin p değeri .512 ( $p>.05$ ) ve welch testine göre karanlık üçlü değişkeninin p değeri .086 ( $p>.05$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin baba eğitim düzeyine göre farklılaşma durumunu test etmek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 6’ da verilmiştir.

**Tablo 6. Sosyal Medya Kullanım Düzeyleri ile Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Ekonomik Duruma Göre ANOVA Analiz Sonuçları**

	Ekonomik Durum	N	x	ss	F	p
Sosyal Medya	Düşük	33	19,85	6,838	.613	.543*
	Orta	208	19,13	6,868		
	Yüksek	9	17,00	6,910		
Karanlık Üçlü	Düşük	33	76,97	14,196	.056	.945*
	Orta	208	76,07	14,474		
	Yüksek	9	76,22	11,945		

\* $p>0,05$  düzeyinde anlamlı farklılık yoktur.

\*\*Varyanslar homojendir.

Tablo 6 incelendiğinde varyanslar homojen olarak bulunmuştur. ANOVA sonuçlarına baktığımızda sosyal medya değişkeninin p değeri .543 ( $p>.05$ ) ve karanlık üçlü değişkeninin p değeri .945 ( $p>.05$ ) olarak bulunmuştur. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri algılanan ekonomik duruma göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

### Sonuç ve Değerlendirme

Araştırmada üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi ve cinsiyet, sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim düzeyi ve ekonomik durumlarına göre anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu araştırma sosyal medya kullanım düzeyi ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin doğrudan ele alınması noktasında önemlidir ve literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, karanlık üçlü kavramının ülkemizde henüz yeni ve güncel bir kavram olması ve yakın bir zamanda araştırmalara konu olmaya başlaması yönünden dikkat çekici olduğu düşünülmektedir.

Çalışma sonucunda; üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaştığı bulgulanmıştır. Sosyal medya kullanım düzeyinin kadınlarda daha yüksek olduğu ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin ise erkeklerde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Sosyal medya kullanımındaki farklılığın sebebi kadınların erkeklere oranla merak duygularının daha fazla olması, her konuda daha ayrıntıcı ve araştırmacı olarak düşünülebilir. Kadınlar sosyal medya ya da sosyal platformlar aracılığıyla birçok kişiyi takip etmektedir. Araştırmacı ve ayrıntıcı ruhları sayesinde birçok şeyi öğrenmeye çabalamakta ve bu uğurda sosyal medyayı kullanabilmektedir. Örn; yemek tarifi bakmak, el işi öğrenmek vb. birçok konuda destek almak için sosyal platformları kullanmaktadırlar. Bunun yanı sıra sosyal medya üzerinden takip ettikleri kişilerin hayatlarına dair merak ettikleri birçok şey olabilir ve onların yaptıklarından esinlenerek kendisi de benzer şeyler yapabilir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde kadınların erkeklere kıyasla sosyal medya kullanımına daha fazla zaman ve emek harcadıkları söylenebilir. Literatüre bakıldığında bu çalışmanın bulgularını destekleyen araştırmalara rastlanmıştır. Tutgun-Ünal (2015), üniversite öğrencileri üzerinde sosyal medya bağımlılığını incelediği çalışmasında kadınların erkeklere kıyasla daha fazla sosyal medya ile uğraştığı ve sosyal medya sayesinde duygusal tatmin yaşadığı sonucuna ulaşmıştır. Erdoğan (2019), klinik olmayan örnekleme sosyal medya bağımlılığının sosyal görünüş kaygısı ve iletişim becerileri ile arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında kadınların erkeklere kıyasla daha fazla sosyal medya kullandıkları ve bu durumun beğenilme duygusuna önem vermeleriyle alakalı olabileceği sonucuna ulaşmıştır.

Karanlık üçlü özelliklerinin erkeklerde kadınlara göre daha fazla görülmesinin sebebi erkeklerin kadınlara kıyasla daha baskın, sert, kişilerarası ilişkilerde soğuk olması olarak düşünülebilir. Erkekler içinde bulunduğumuz toplum gereği baskın ve sözü geçen bir karakter olarak yetiştirilmektedir. Bunun yansıması olarak kişilerarası ilişkilerinde de aile ilişkilerinde de üstünlük kurmaya ve çevresindeki kişilerin fikirlerini önemsememe vb. davranışlar sergileyebilmektedir. Kişilerarası ilişkilerde soğuk bir yaklaşımda olabilir ve bir problem ortaya çıktığında çözmek için saldırganca yöntemleri tercih edebilirler. Bütün bunlar değerlendirildiğinde erkeklerin kadınlara kıyasla karanlık üçlü kişilik özelliklerini daha fazla gösterdiği söylenebilir. Yapılan çalışmalara baktığımızda, Tozar (2019), üniversite öğrencilerinin karanlık üçlü kişilik özelliklerine göre yaşam doyumlarını incelediği çalışmasında erkeklerin kadınlardan daha fazla karanlık üçlü kişilik özelliklerine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır ve bu çalışma bulgusunu destekler niteliktedir. Deniz (2022), beyaz yakalılar örnekleme üzerinde yapmış olduğu çalışmasında karanlık üçlü kişilik özelliklerinin erkeklerde kadınlara kıyasla daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır ve bu araştırmayı destekler niteliktedir.

Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı gözlemlenmiştir. Araştırmanın bu bulgusunu destekleyecek çalışmalar mevcuttur. Çetinkaya (2021) üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığını farklı değişkenler açısından incelediği çalışmasında sınıf düzeyi değişkeninin etkisini incelemiş ancak sınıf düzeyi değişkeninin sosyal medya kullanımı üzerinde bir etki yapmadığı sonucuna ulaşmıştır ve bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir.

Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin anne eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı gözlemlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin baba eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı gözlemlenmiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların eğitim seviyelerinin yüksek olması, bu sebeple sorumluluk bilinçlerinin gelişmiş olabileceği, ergenlik döneminin benmerkezci düşüncelerinin yavaş yavaş geride kalmış olabileceği ve bu sebeple ebeveyn eğitim düzeylerinin sosyal medya kullanım düzeyini ve karanlık üçlü kişilik özelliklerini etkilemediği düşünülmektedir. Araştırmaya katılanların ebeveyn eğitim düzeylerinin eşit dağılıma sahip olmamasının değişkenler arası farklılaşmanın gözlemlenmemeye sebeplerinden olduğu düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde sosyal medya kullanım düzeylerinin anne-baba eğitim düzeylerine göre farklılaşmadığı bulgusunu destekleyen çalışmaya rastlanmıştır. Cavga (2019), lise öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmasında sosyal medya kullanım düzeyinin ebeveyn eğitim düzeylerine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmış ve bu araştırmayı destekler niteliktedir. Literatüre bakıldığında karanlık üçlü kişilik özellikleri ile ebeveyn eğitim düzeyi arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalara rastlanmamıştır.

Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ile karanlık üçlü kişilik özelliklerinin algılanan ekonomik duruma göre farklılaşmadığı bulgulanmıştır. Teknolojinin giderek artış göstermesi ile birlikte kişilerin teknolojik aletlere ve internete ulaşmasının kolaylaştığı söylenebilir. Bu kolaylık sayesinde her sınıftan insanın sosyal medya kullanımına sahip olabileceği ve buradan hareketle gelir düzeylerinin sosyal medya kullanım düzeyleri üzerinde herhangi bir farklılaşmaya sebep olmadığı düşünülmektedir. Katılımcıların ekonomik düzey değişkenlerine bakıldığında yoğunlaşmanın orta ekonomik düzey grubunda olduğu görülmüş ve katılımcıların farklı ekonomik düzeyde olmalarının karanlık üçlü kişilik özellikleri ve sosyal medya kullanım düzeylerinin farklılaşmaması üzerinde etkisinin olabileceği düşünülmektedir. Araştırmanın bu bulgusunu destekleyecek çalışmalar mevcuttur. Deniz (2022) beyaz yakalılar üzerinde mobbing ile çocukluk çağı travmaları, karanlık üçlü kişilik özellikleri ve psikososyal risk faktörleri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında gelir durumu değişkeninin etkisini incelemiş ancak gelir durumu değişkeninin karanlık üçlü kişilik özellikleri üzerinde herhangi bir farklılık yaratmadığı sonucuna ulaşmıştır. Cavga (2019), lise öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmasında sosyal medya kullanım düzeyinin algılanan ekonomik düzeye göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmış ve bu araştırmayı destekler niteliktedir.

Bu çalışma üniversite öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Sosyal medya kullanımının ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin her insanı ilgilendirebileceği düşünüldüğünden araştırmanın farklı örneklem grupları üzerinde uygulanması önerilebilir. Araştırmada 250 üniversite öğrencisi üzerinde çalışılmıştır. Daha sağlıklı ve yordayıcı sonuçlar alabilmek için araştırma örnekleme genişletilerek ve verilerin her değişken için eşit şekilde toplanması sağlanarak inceleme yapılabilir. Bu çalışmada karanlık üçlü kişilik özellikleri değişkeninin toplam puanları üzerinde çalışılmıştır. Yapılacak olan araştırmalarda karanlık üçlü kişilik

özelliklerinin alt boyutlarının toplam puanları ile çalışılması daha sağlıklı veriler sunabilir. Çalışmada bağımsız değişkenler olarak cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba eğitim düzeyi ve algılanan ekonomik durum alınmıştır. Sosyal medyada geçirilen süre, ebeveyn birlikteliği, kardeş sayısı gibi değişkenler ele alınarak ve nitel çalışmalar yapılabilir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda yazarın bağlı olduğu üniversitenin Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır (28.04.2023 tarihli ve 2023/319 no'lu karar).

### Kaynakça

- Akyıldız, B. (2023). *Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ve Tüketici Satın Alma Karar Verme Tarzlarının Sosyal Medya Bağımlılığı ile Tüketici Katılımı Arasındaki Rolü*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Atın, A. (2022). *Sosyal Medya Bağımlılığı ve Arkadaşa Bağlanma ile Sosyal, Duygusal Öğrenme Becerilerinin İncelenmesi: Ergenler Üzerinde Bir Araştırma*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Ay, H. (2022). *Emotion Regulation And Social Media Addiction: Investigating The Role Of Basic Psychological Need Experiences*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2015). *Sosyal Bilimler İçin İstatistik* (17). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2022). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (32). Ankara: Pegem Akademi.
- Cavga, Z. (2019). *Lise Öğrencilerinde Aile Yaşam Doyumu ile Psikolojik Dayanıklılık ve Sosyal Medya Kullanım Bozukluğu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetinkaya, S. (2021). *Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığının Sosyal Görünüş Kaygısı ve Olumsuz Değerlendirilme Korkusuyla İlişkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Deniz, B. N. (2022). *Beyaz Yakalı Örnekleminde Mobbing ile, Çocukluk Çağı Travmaları, Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ve Psikososyal Risk Faktörleri Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü.
- Ekizler, H. ve Bolelli, M. (2019). The Effects Of Dark Triad (Machiavellianism, Narcissism, Psychopathy) On The Use Of Power Sources. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 37, 27-44.
- Erdem, D. V. (2023). *Ergenlerde Öz-Kontrol ile Sosyotelizm Arasındaki İlişki: Sosyal Medya Bağımlılığının Aracı Rolü*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erdoğan, B. (2019). *Klinik Olmayan Örnekleme Sosyal Medya Bağımlılığının Sosyal Görünüş Kaygısı ve İletişim Becerileri ile Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ersoy-Kara, B. (2023). *Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Sosyal Destek Düzeyinin Sosyal Medya Bağımlılığına Etkisinde Kişiler Arası Problem Çözme Becerilerinin Rolü*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Karlı, B. (2022). *Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı ve Yalnızlık İlişkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Özgenel, M., Canpolat, Ö. ve Ekşi, H. (2019). Ergenler için Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (ESMBÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 6, 629–662. <http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2019.6.3.0086>
- Özmen, S., ve Kocakaya, K. (2024). Sağlık Yönetimi Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığının Karanlık Kişilik Özellikleri Üzerine Etkisi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(35), 146-159. <https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1314855>
- Özsoy, E., Rauthmann, J. F., Jonason, P. K. ve Ardiç, K. (2017). Reliability and validity of the Turkish versions of Dark Triad Dirty Dozen (DTDD-T), Short Dark Triad (SD3-T), and Single Item Narcissism Scale (SINS-T). *Personality and Individual Differences*, 117, 11–14. Doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2017.05.019>
- Paulhus, D. L. ve Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: narcissism, machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36, 556–563.
- Sağır, R. (2021). *Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı ve Narsisizm Arasındaki İlişki*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Demiroğlu Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.



- Saltoğlu, S. ve Uysal-Irak, D. (2020). Dark Triad Personality: Narcissism, Machiavellianism, and Psychopathy. *Turkish Psychological Articles*, 23(45), 59-62. DOI: 10.31828/tpy1301996120190516m000017
- Tekiner, B. (2022). *Kişilerarası İlişkilerdeki Manipülasyonun Çocukluk Çağı Travmaları, Kendilik Nesnesi İhtiyaçları ve Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Tozar, M. Z. (2019). *Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerine Göre Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumları*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tutgun-Ünal, A. (2015). *Sosyal Medya Bağımlılığı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uyanık-Bakır, R. (2022). *Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Aldatmaya Dair Tutumla İlişkisinde Sosyal Medya Kullanımının Rolü*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yazgan İnanç, B. ve Yerlikaya, E. E. (2016). *Kişilik Kuramları* (11). Ankara: Pegem Akademi.